

FLESZ – seminarium tematyczne EUCPN

Warszawa, 29 maja 2025 r.

Seminarium tematyczne Edukacja społeczna na rzecz zapobiegania zjawisku handlu ludźmi, w tym na szkodę migrantów w dobie kryzysu uchodźczego związanego z wojną w Ukrainie

1. Otwarcie spotkania

Spotkanie otworzyli przedstawiciele MSWiA oraz Policji – Dyrektor DPP MSWiA, p. Agata Furgała oraz I Zastępca Komendanta Głównego Policji – nadisp. Roman Kuster. Oboje podkreślili rolę i wagę prewencji w walce z przestępczością i podziękowali uczestnikom oraz prelegentom za udział w tym ważnym wydarzeniu.

2. Panel ekspercki – instytucje rządowe

W pierwszym panelu udział wzięli przedstawiciele MSWiA, KGP, RPO, RPD i KGSG. Wypowiedzieli się na temat działań prewencyjnych swoich instytucji, a także metod wsparcia ofiar lub potencjalnych ofiar (RPO, RPD). Przedstawiono Międzyresortowy Zespół do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, a także działania prewencyjne wpisane w Krajowy Plan Działania, dogłębnie przeanalizowano prowadzone (i zakończone) przez Policję programy (m.in. Escape Truck), a także kampanie informacyjne.

KG SG przedstawiła swój zakres działalności, profile potencjalnych ofiar i aktualne dane nt. ofiar handlu ludźmi w Polsce dotyczące zarówno ich pochodzenia jak i metod wykorzystania. RPD i RPO przedstawili swoje instytucje, obszary, którymi się zajmują, podkreślając swoją niezależność i bezstronność, a także kontrolę, jaką sprawują nad instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo obywateli.

3. Panel ekspercki – organizacje pozarządowe

Podczas panelu przeznaczonego dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicielka Fundacji Czas Wolności opowiedziała o projekcie pn. „Nie jesteś na sprzedaż, nie daj się kupić”, sfinansowanym ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Projekt ten skupia się na przyczynach handlu ludźmi i obejmuje szkolenia (dla młodzieży, jak też dla kobiet w zakładach karnych), konferencje (interaktywne spotkania dla młodzieży i kobiet obejmujące wykłady i formy teatralne) oraz wydarzenia online (obecność na platformach takich jak TikTok, Facebook, Instagram a także podcasty, wywiady). Kluczowa w realizacji projektu jest współpraca z ministerstwami, innymi instytucjami rządowymi, Służbą Więzienną, szkołami i organizacjami pozarządowymi.

O działalności reprezentowanej przez siebie instytucji opowiedziała również przedstawicielka Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM), skupiając się głównie na działaniach związanych z agresją Rosji na Ukrainę (m.in. prezentując raport z badań przeprowadzonych przez IOM i UNHCR w Polsce i Rumunii dotyczących zagrożenia handlem ludźmi w kontekście wojny w Ukrainie). Przedstawicielka IOM opowiedziała również o szkoleniach, które IOM prowadzi – głównie dla Policji i Straży Granicznej, organizacji pozarządowych, samorządów lokalnych, dyplomatów, a także kadry linii lotniczych LOT. Wspomniano też o kampanii „Think Twice” (lata 2023-2024, 1.350.000 spotów wyświetlonych w komunikacji miejskiej, 400.000 wyświetleń w mediach społecznościowych).

Następnie przedstawicielka Fundacji La Strada przedstawiła profil działalności, także w ujęciu historycznym, jak również sposoby docierania do większego grona odbiorców, szczególnie młodszych – m.in. przez gry, warsztaty, informowanie o aplikacji Safe; jak też do uchodźców z Ukrainy (zakładki do książek z informacjami po polsku, rosyjsku i ukraińsku).

4. Panel ekspercki – środowisko uniwersyteckie i przedstawiciele biznesu

Podczas tego panelu wypowiedzieli się przedstawiciele uniwersyteckich ośrodków handlu ludźmi - dr hab. Bartłomiej Krzan z Centrum Badań nad Handlem Ludźmi Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Witold Jakimko, sędzia z Centrum Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Uniwersytetu Opolskiego, a także dr hab. Przemysław Tacik, kierownik Nomos – Centrum Międzynarodowych Badań nad Prawem, Kulturą i Władzą Uniwersytetu Jagiellońskiego. Podkreślono znaczenie edukacji w przeciwdziałaniu i zwalczaniu handlu ludźmi, a także istotność współpracy międzyinstytucjonalnej. Ośrodki mogą edukować i dostarczać statystyki przy równoczesnym działaniu z służbami i organizacjami pozarządowymi, które mają bezpośrednią styczność z ofiarami handlu, jak i sprawcami. Jednocześnie mogą służyć wsparciem w rewaluacji prawodawstwa.

W tym panelu wziął również udział przedstawiciel EWL – Group, agencji pracy tymczasowej, która zaangażowała się w pomoc uchodźcom i obcokrajowcom poszukującym pracy na rynku polskim. Fundacja EWL przeprowadza badania i regularnie wydaje raporty na temat trendów w migracji i zmianach na rynku pracy. Pokreślono czynniki zwiększające ryzyko stania się ofiarą handlu ludźmi, takie jak niższe wykształcenie i nieznajomość języka, a także konieczność zacieśnienia współpracy pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym.

5. Zakończenie

Seminarium tematyczne zakończyła p. nadkom. Aleksandra Borucka z Biura Prewencji KGP, dziękując uczestnikom i ekspertom za przybycie i udział w tym wydarzeniu.

Opracowali: Agnieszka Oknińska, Katarzyna Krupe, Paweł Piaskowski